

365. Szatymaz, Csongrádi-tanya

(Csongrád megye) Sza, Kú, I

A lelőhely (CSMD 3. lh.) a Vársföld–Algyő közötti MOL gázszállító vezeték Szatymaz–Algyő közötti szakaszán, Szatymaz település É-i határában található, a Forráskút felé tartó műúttól DNy-ra 300 m-re. Itt a Csongrádi-tanyától D-re, közepesen intenzív újkori, népvándorlás kori valamint Árpád-kori településnyomokat regisztráltak a korábbi terepbejárások során. A terepi megfigyelésekre építve 2008. március 27. és április 1. között 150 m hosszan és 5 m szélességben kutattuk meg a lelőhelyet.

A 750 m²-es felületen a gépi humuszolás után 8 objektum került elő, 5 árok és 3 gödör, melyek a szelvény D-i és É-i harmadában sűrűsödtek. Az árkok – amelyek közül kettő biztosan újkori – mind párhuzamosan haladtak, és ÉK-DNy-i irányban keresztelték az ásatási szelvényt. Az előkerült gödrök sekélyek, nem mélyedtek le a homok alatt található fekete szubhumuszba. Közülük egyet újkorinak, egyet pedig szarmata korinak határozhattunk meg a belőle előkerült kerámia alapján. A többi gödör és árok kora leletanyag hiányában ismeretlen maradt.

A leletek a Móra Ferenc Múzeum régészeti gyűjteményébe kerültek.

Munkatársak: Benedek András, Nagy Norbert.

PÓPITY DÁNIEL

366. Szatymaz, Külső-Szatymaz, 83. és 84. lh.

(Csongrád megye) B, Sza, Á

Próbafeltárást végeztünk a 0265/23–24. hrsz. telkeken, melynek célja a bányatelek területén nyilvántartott régészeti lelőhelyek lehatárolása volt.

A területen 16 kutatóárkot húztunk, amelyek összterülete 1071,3 m² volt, összesen 51 régészeti objektum került elő. Közülük 3 késő bronzkori gödör, 4 Árpád-kori árok részlet volt, a többi egy késő szarmata (Kr. u. 3–4. sz.) telephez tartozott, amelyek között árkok, gödrök és egy félig földbe mélyített ház is volt. A kutatóárkokban előkerült objektumok elhelyezkedése alapján a terület ÉNy-i része (Szatymaz 83. lh.) a legintenzívebb, itt sűrűn jelentkeztek a telepobjektumok. A kutatás során megfigyelt talajrétegek alapján a terület ÉK-i negyedében nem zárható ki, hogy kétrétegű lelőhellyel van dolgunk. Itt a felső humuszos homokréteg alatt egy elfedett talajréteg húzódik, s alatta, az altalajban került elő egy bronzkori gödör. Eddigi tapasztalatink szerint a hasonló rétegvizonyoknál az eltakart talajrétegben is van lelőhely.

BALOGH CSILLA

367. Szatymaz, Novák-tanya (CSMD 31. lh.)

(Csongrád megye) Sza, Kú

2008. október 27-én leletmentő feltárást végeztünk Szatymaz D-i határában, az épülő MOL gázszállító vezeték nyomvonalában. A Novák-tanya ÉK-i oldalán haladó nyomvonal szakaszon a régészeti felügyelet során

régészeti korú objektumokat figyeltünk meg. A terepbejárás során pár darab szarmata kerámia került elő innen.

A mintegy 25–30 m hosszú szakasz ÉNy-i végét egy földút, DK-i végét a csőfektető árka határolta. Egy árok került elő a terület úthoz közeli, Ény-i harmadában, mely a kerámia alapján kora újkorinak tartható. A terület DK-i végének többszöri nyesése ellenére objektumok foltjai nem rajzolódtak ki, annak ellenére, hogy a nyesésből vegyesen kora újkori és szarmata korú kerámia került elő. A rétegtani viszonyok tisztázása, valamint az esetlegesen elfedett beásások felkutatása céljából 2, egyenként 80 cm széles kutatószondát nyitottunk a szelvényre keresztben, egymástól 5 m-re a legtöbb kerámiát produkáló szakaszon. Ezek 50–60 cm mélyen mélyedtek a barna homokba. Beásások nyomát nem tudtuk megfigyelni. Pár szarmata kerámia csak a 2. szonda legfelső részéből került elő. A kutatóárkok ásása mellett tovább végeztük a terület nyesését. Sem a nyesés, sem a szondák nem hoztak felszínre régészeti korú jelenséget.

PÓPITY DÁNIEL

368. Szatymaz, Papdi-tanya (CSMD 30. lh.)

(Csongrád megye) I

A lelőhely Szatymaztól É-ra, Papdi Jánosné tanyájától D-re található. Az első objektumokra utaló nyomok a régészeti felügyelet során, a gázcső fektetését megelőző humuszolás közben kerültek elő. A 30 m hosszú, 5 m széles nyomvonalszakaszon 1 árok foltja rajzolódott ki, mely nem tartalmazott datáló leletanyagot. A régészeti munkálatokat 2008. szeptember 11-én végeztük. A lelőhelyet a nyomvonal teljes szélességében feltártuk.

Munkatársak: Bene Zsuzsanna és Bizinger Krisztián régésztechnikusok.

SZ. WILHELM GÁBOR

369. Szatymaz, Varga Márton-tanya

(Csongrád megye) Ó

A Szatymaz–Algyő közötti MOL stratégiai gáztároló CSMD 32. jelű lelőhelyén 2008. szeptember 25-én megelőző feltárást végeztünk. A kitűzött 1243 m²-en, a lehumuszolt felszínen (30–35 cm vastag humuszréteg alatt), az 5 m széles és 385 m hosszú felületen 19 objektum foltja rajzolódott ki. Közülük 3 őskori, 1 újkori és 15 korhatározó leletanyag hiányában bizonytalan korú. A magányosan és kisebb csoportokban jelentkező objektumok típusát tekintve 16 gödör és 3 árok.

Az objektumok nagy részét kerek vagy ovális alakú, egyenesen szűkülő falú, ívelt vagy egyenes aljú, agyagos-homokos betöltésű gödrök, kisebb részét egyenesen szűkülő falú vízelvezető árkok alkották. Az előkerült vastag falú edényekhez tartozó jellegtelen kerámiatöredékek alapján az objektumok őskori kultúrához való sorolása bizonytalan.

GULYÁS GYÖNGYI